

Raba spletne učilnice med poukom

Katarina Vinšek, univ. dipl. prof. razrednega pouka, Osnovna šola Ig

Včasih potrebujemo brco v zadnjo plat, da se premaknemo s točke ugodja. Mene je brcnila mama mojega učenca z vprašanjem: »Čemu pa je sploh namenjena spletna učilnica? Mi je ne potrebujemo, saj nam vsa navodila pošiljate v elektronskih sporočilih.« Imela je seveda prav in ta pogovor me je motiviral, da sem začela iskati odgovor in raziskovati.

Kaj je spletna učilnica?

»Spletna učilnica ali e-učilnica je osnovna aplikacija, ki se jo v spletnem izobraževanju uporablja izključno za administracijo, dokumentacijo, sledenje in poročanje med izobraževalnim procesom.«¹

Informacijsko-komunikacijska tehnologija

»Informacijsko-komunikacijska tehnologija v trenutnih razmerah igra med drugim tudi ključno vlogo pri vzdrževanju socialnih stikov. Dostop do interneta v gospodinjstvu tako omogoča izvajanje vsakodnevni aktivnosti brez potrebe po osebnem stiku in zapustitvi doma. To so na primer šola na daljavo, komunikacija s prijatelji ali družinskimi člani, spletno nakupovanje. V letu 2019 je imelo v Sloveniji dostop do interneta 89 % gospodinjstev, v katerem je živela vsaj ena oseba, stara od 16 do 74 let. V gospodinjstvih z otroki je bil ta delež 98-odstoten, v tistih brez otrok pa 85-odstoten.«²

Pouk na daljavo

Z gotovostjo lahko trdim, da nas je spomladansko zaprtje šol postavilo pred velik izziv, ki smo se ga učitelji lotevali po svojih najboljših močeh, vsak drugače – se razume. Mene osebno je zaprtje šol in vrt-

cev doletelo malo pred iztekom porodniškega dopusta in lahko mi verjamete, da sem se večino časa počutila kot vesoljec na obisku neznanega planeta. Postavljena pred dejstvo, da moram pouk izvajati od doma, biti razredničarka otrokom, ki jih sploh ne poznam, in končati šolsko leto, sem se lotila dela polna dvomov. Kaj je spletna učilnica, sem vedela le površno, zato sem delo sprva nadaljevala po modelu moje predhodnice: navodila za delo sem objavljala v spletni učilnici, hkrati pa sem jih pošiljala staršem. Povedati je potrebno tudi to, da četrtošolci seveda niso imeli svojih elektronskih naslovov in da bi brez pomoči staršev težko sledili šolskemu delu. Na tem mestu bi se znova zahvalila vsem staršem, ki so nam učiteljem stali ob strani, nas podpirali in usmerjali delo svojih otrok.

S pomočjo šolskih forumov in socialnih omrežij ter velikodušnosti šolskih kolegov, ki so nesebično delili svoje objave, gradivo, priprave, predstavitve, ideje, izdelke, video razlage ... sem šolsko leto uspešno pripeljala do konca. Učencem sem se trudila ponuditi čim več različnih dejavnosti in aktivnosti, jih motivirati in hkrati spoznati. To nam je tudi dobro uspelo z dnevnimi video klici. Junija smo se nato srečali in vi-

¹ Vir: URL: https://sl.wikipedia.org/wiki/Spletna_u%C4%B8ilnica (Povzeto: 8. 10. 2020)

² Vir: Statistični urad Slovenije, URL: <https://www.stat.si/StatWeb/news/Index/8785> (Povzeto: 12. 10. 2020)

deli tudi v razredu, nadaljevali s klasičnim poukom in se poslovili v upanju, da se septembra srečamo v šolskih klopih. Z malo zunanje pomoči sem učenec pripravila v spomin na »korono šolo« tudi kratek film, ki je vseboval njihove fotografije, izdelke in naloge ter naše skupne trenutke v času karantene.

Nove smernice v procesu izobraževanja

Počitnice za učence. Dopust za učitelje. Zaslužen, a vseeno deloven. Čakalo me je ogromno dela, saj sem vedela, da se moram še ogromno naučiti, če želim slediti novim smernicam, ki so se začrtale v procesu izobraževanja. Nihče ni vedel, kaj nas čaka jeseni, in nihče ne ve, kdaj bomo spet morali izvajati pouk na daljavo. Ko sem enkrat sprejela dejstvo, da se šolska praksa spreminja, da je nujno potrebno slediti novostim, če želim ostati v igri in če želim, da moje delo ostane kvalitetno, mi ni bilo več težko. Iskala sem informacije, brskala po spletu in se udeležila kar nekaj izobraževanj s to tematiko. Pridobila sem veliko novega znanja in prejela veliko praktičnih nasvetov. Z jasnimi cilji sem tako vstopila v novo šolsko leto in vpeljala nekaj novosti v sam proces poučevanja v našem razredu.

Naša spletna učilnica

Spletno učilnico uporabljamo predvsem v namen utrjevanja in preverjanja usvojene snovi ter oddajanja domačih nalog. V začetku sem ob vsaki novi dodani nalogi učencem v razredu nalogo predstavila, skupaj smo si jo ogledali in razložila sem jim, kako jo rešujejo. Še pred tem smo se seveda naučili, kako se v spletno učilnico vpišejo in kako se v njej orientirajo. Nato smo v mesecu septembru v šoli izvedli tudi tehniški dan za vse razrede in vse oddelke z naslovom Računalniško opismenjevanje. Učenci so bili navdušeni, prav tako jaz, saj smo se skupaj naučili ogromno. Ustvarjali smo mape, urejali dokumente, pisali in risali, shranjevali datoteke, si pošiljali elektronska sporočila, odkrivali, kako delujeta klepet in forum, reševali vaje v naši spletni učilnici, pripenjali priponke, vstavljali slike in še veliko tega.

S tem prispevkom želim navdušiti predvsem ostale učitelje in učiteljice razrednega pouka in jim pokazati, da lahko spletna učilnica zaživi tudi pri mlajših učencih na razredni stopnji.

Različni tipi nalog

Spletne učilnice nam ponujajo ogromno različnih aktivnosti in dejavnosti, od učitelja pa je odvisno, ali jih bo znal izkoristiti in pripraviti na način, da pritegnejo učence. Na tem področju sem tudi sama še začetnik. Iščem, brskam, berem in odkrivam nove možnosti. Predvsem iščem naloge, ki bi bile primerne za mlajše učence. Iščem načine, kako bi jim snov predstavila še na drugačen način, ki bi jih pritegnil. Priprava nalog mi vzame precej časa, a ob sestavljanju in urejanju le teh uživam in se učim. Čeprav

France Prešeren, avtor slovenske himne, se je rodil v:

- ☐ a. Vrbi na Gorenjskem
- ☐ b. Ribnici
- ☐ c. Kranju
- ☐ d. Vrbi na Dolenjskem

imam včasih občutek, da je postal računalnik moj podaljšek roke in da se brez njega sploh ne da več delati, pridejo dnevi, ko se popolnoma odklopim.

Mene in moje učence najbolj pritegnejo privlačne interaktivne učne vsebine s spletnim orodjem H5P, ki nam ponujajo veliko pestrih aktivnosti: igro spomina, povleci in spusti, kviz, spominske karte ... Element igrifikacije je pri samem procesu učenja zelo pomemben in močan motivator. Učenci se preko igre ne vedoč učijo in si tudi veliko zapomnijo. Preko teh dejavnosti učenci utrjujejo in ponavljajo usvojeno snov.

Poleg iger so pri nas zelo priljubljeni tudi kvizi. Na ta način snov preverimo, kot učitelj pa dobim tudi povratno informacijo. Takojšnjo povratno informacijo prejmejo tudi učenci. Preverijo lahko, kje so naredili napako in kaj morajo še ponoviti. Kviz lahko rešijo večkrat, kar jim omogoča pridobiti rezultat, s katerim so zadovoljni.

Aktivnost Wiki nam ponuja veliko različnih možnosti. Namenjena je predvsem sodelovalnemu učenju. Mi jo trenutno uporabljamo za pisanje razrednih pravljič. Vsak učenec smiselno nadaljuje začeto zgodbo. Učenci so pri pisanju zelo izvirni in me velikokrat presenetijo s svojimi idejami. V enem mesecu smo napisali že tri razredne pravljičice. Učenci so sami izrazili željo, če jih lahko natisnemo in zvežemo, da bi dobili razredno knjigo. Ideja je odlična in jo bomo ob koncu šolskega leta tudi uresničili.

Ali prepoznaš kraje na slikah?

V spletno učilnico redno vstavljam različne povezave, kar učencem olajša delo, saj lahko najdejo vse, kar potrebujejo, na enem mestu: povezavo do Kolesarja, tekmovalne naloge za logiko, pripravo na Cankarjevo tekmovanje, naloge za hitro računanje, Slovar slovenskega knjižnega jezika in pravopis ter podobno.

Pri naravoslovju in družbi skupaj ustvarjamo slovar, kamor vpisujemo nove pojme, ki jih obravnavamo. Tako imajo učenci na enem mestu zbrane vse definicije in razlage. Možno je dodati tudi sliko, tako da si lahko pojem vizualno prikličemo.

Vpeljala sem tudi oddajo nalog. Na ta način mi učenci lahko domače delo pošljejo v spletno učilnico in prejmejo povratno informacijo. Nekateri radi tipkajo in jim naloga ne predstavlja večjih težav, spet drugi mi pošljejo kar fotografijo svoje naloge.

Aktivnost Lov na zaklad mi v tem trenutku predstavlja največji izziv, zato se ga še nisem lotila ustvarjati sama, ga pa vsekakor načrtujem. V tej aplikaciji lahko ustvariš medpredmetno povezovanje. Medtem ko učenci odkrivajo kraje po Sloveniji, države v Evropi, potujejo po svetu, hkrati odgovarjajo na vprašanja, ki se jim sproti odkrivajo. Vprašanja so lahko tematska (slovenski pisatelji, geografska, matematična ...). Prepričana sem, da bodo učenci z velikim veseljem reševali naloge tega tipa, saj bo to za njih nekaj povsem novega.

V našem razredu redno tedensko sodeluje 24 učencev od 27, kar predstavlja 88 odstotkov vseh. Z rezultatom sem izjemno zadovoljna in ponosna sem na svoje učence. To jim tudi večkrat povem. Edina slabost, ki jo vidim pri tem načinu dela, je, da morajo učenci sedeti doma za računalnikom, namesto da bi ta čas preživeli zunaj. Po drugi strani pa učenci veliko svojega prostega časa preživljajo s telefonom v roki in uporabljajo internet za osebne namene in ne za šolo. Če bodo zaradi dela v spletnih učilnicah kaj manj na telefonu, pa tudi ni nič narobe. Vseeno

pa se trudim, da jim ne naložim preveč dela, čeprav naloge radi rešujejo. Vsekakor pa jih želim pripraviti na predmetno stopnjo, kjer so spletne učilnice stalna praksa. Verjamem, da bodo naslednje šolsko leto dobro pripravljeni in opremljeni ter bolj samostojni.

Ena izmed možnosti nagrajevanja, ki nam jih ponuja spletna učilnica, so Značke. Ustvarila sem nekaj značk z aktualnimi liki, ki jih učencem podelim, ko opravijo določeno nalogo, dosežejo zastavljen cilj in so pri svojem delu uspešni. Kakšno veselje je bilo v razredu, ko so odkrili svojo prvo značko v svojih sporočilih!

Ko mi danes učenci rečejo: »Učiteljica, spletna učilnica je cool. Naloge, ki nam jih dajete, so ful zanimive,« vem, da je moj trud poplačan, namen dosežen.

Spletna učilnica za nadarjene učence

Vsako leto na šoli vodim tudi skupino nadarjenih otrok, s katerimi skupaj raziskujemo, se lotevamo projektov, obiskujemo muzeje, delavnice, galerije, gledališča, sobe pobega, planetarij, medijske hiše in podobno. Letos so nam te aktivnosti zaradi epidemiološke situacije onemogočene, zato sem se odločila za obliko dela v spletni učilnici. Tukaj se lahko brez skrbi družimo, izmenjavamo mnenja, se pogovarjamo, hkrati pa raziskujemo možnosti, ki nam jih spletna učilnica ponuja. Izbrala sem nekaj tem, o katerih se bomo pogovarjali celo leto, ustvarjam različne in čim bolj pestre tipe nalog ter jih usmerjam k samostojnem delu in raziskovanju. Sodelovali bomo tudi na natečajih, izvedli kak zanimiv projekt, lotili pa se bomo tudi kakega raziskovanja. Naše možnosti so neskončne.

Ne glede na to, da zaradi priporočil NIJZ trenutno niti nimam druge možnosti delati z nadarjenimi učenci, pogrešam osebni stik. Interakcij, ki nastajajo v učilnici ali v skupini otrok, ne more nadomestiti nobena aplikacija in nobena naprava.

Ob koncu svojega prispevka se čutim dolžno zahvaliti tudi Akademski in raziskovalni mreži Slovenije – Arnes, ki zagotavlja omrežne storitve organizacijam s področja raziskovanja, izobraževanja in kulture ter skrbi za to, da se učitelji lahko stalno izobražujemo in ostajamo na tekočem z aktualnimi novicami, ki jih potrebujemo pri svojem delu.

Čisto za konec pa le še to: ne bojte se novosti in sprememb, ki prihajajo. Raziskujte neznano in odprl se vam bo nov svet. Ne vem, če je boljši, vem pa, da vam ponuja ogromno priložnosti za osebno rast in pridobivanje novih znanj. Vsaka zgodba ima dva konca in od nas je odvisno, katerega bomo izbrali. Pogumno in srečno vam želim!